

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-23

Vår referens

Jonas Nygren

Utvecklingssamordnare

jonas.nygren@malmo.se

Återrapportering från Kraftsamling Herrgården av verksamheten för 2024

STK-2025-635

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 6 december 2023 (§ 342) att godkänna en förlängning av det idéburna offentliga partnerskapsavtalet rörande Kraftsamling Herrgården (STK-2021-567) för perioden 2024–2025. Partnerskapet avser förutom kommunstyrelsen även kulturnämnden, fritidsnämnden, Rädda Barnen, Tillsammans i Förening (Tif) och Malmö universitet (Institutionen för urbana studier). Enligt beslutet ska stadskontoret återkomma med en rapport från Kraftsamling Herrgården årligen under avtalsperioden. I föreliggande ärende finns en rapport av den verksamhet som skett inom ramen för partnerskapet 2024.

Partnerskapet syftar till att verka för att Herrgården och Rosengård ska vara en välkommande, trygg och attraktiv del av Malmö, stärka barn och ungas rättigheter i enlighet med barnkonventionen samt stärka lokala Malmöbors egenmakt och öka möjligheterna att påverka i frågor som rör området och dess utveckling.

Stadskontoret gör bedömningen att arbetet skett i enlighet med de prioriteringar som gjorts i avtalet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen från Kraftsamling Herrgården och lägger den till handlingarna.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250505 Återrapportering från Kraftsamling Herrgården av verksamheten för 2024

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-05

Kommunstyrelsen 2025-05-07

Beslutet skickas till

Fritidsnämnden

Kulturnämnden

Malmö Universitet (Institutionen för urbana studier)

Tillsammans i Förening

Rädda Barnen, Region Syd

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2021 den 18 augusti 2021 (§ 274) att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) rörande Kraftsamling Herrgården för perioden 2021–2023. Den 6 december 2023 beslutade kommunstyrelsen (§ 342) att förlänga partnerskapsavtalet under perioden 2024–2025. I beslutet beskrivs att stadskontoret för dessa år ska inkomma med en återrapportering av verksamheten. Rädda Barnen (organisationsnummer: 802002–8638) är huvudman för Kraftsamling Herrgården och föreliggande ärende avser en återrapportering av verksamhet och ekonomi för Kraftsamling Herrgården 2024.

Kraftsamling Herrgården är ett idéburet offentligt partnerskap som vuxit fram med fokus på området Herrgården i Rosengård. Initiativet till samarbete togs från början av Rädda Barnen, Individuell Människohjälp (IM) och Malmö stad och har under åren omfattat ett flertal organisationer. Sedan 2021 har arbetet byggt på en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap som omfattat kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, Rädda Barnen, Tillsammans i Förening (TiF) och Malmö universitet (Institutionen för urbana studier). Under 2025 har Tillsammans i Förening meddelat att man kliver av partnerskapet och sina åtaganden kopplade till Bästa sommaren (se närmare beskrivning under rubriken ”Stöd till barn och ungas utveckling och fritid”).

Kraftsamling Herrgården är organiserat genom en strategisk samordningsfunktion samt en aktörsgrupp. Samordningsfunktionen består av representanter för avtalsparterna och träffas en gång i månaden för att arbeta med strategiska utvecklingsfrågor. Aktörsgruppen samlar de föreningar och aktörer som bedriver verksamhet i Vänskapshuset (mötesplatsen för Kraftsamling Herrgården). Kopplat till Kraftsamling Herrgården finns processledare och mötesplatssamordnare, vilket stöttar föreningar och omhändertar frågor med koppling till Vänskapshuset.

Den primära målgruppen för partnerskapet är Malmöbor och aktörer i Rosengård, med särskilt fokus på Herrgården. Överenskommelsens parter delar bilden att Herrgården är ett område med stor kraft men också behov och utmaningar. Möjligheten för enskilda aktörer att skapa förändring i området är begränsad, varför parterna ser behov av att flera aktörer bidrar gemensamt till socialt hållbar utveckling i området. Föreningslivet har i vissa avseenden bättre förutsättningar än kommunen att nå ut till aktörer i lokalsamhället, men det behövs samarbete och samordning. Partnerskapet och arbetssätten utvecklas därför i samarbete mellan olika aktörer; offentliga, ideella, privata näringslivet och med boende. Syftet med partnerskapet är att verka för att Herrgården och Rosengård ska vara en välkomnande, trygg och attraktiv del av Malmö och att:

- Stärka barn och ungas rättigheter i enlighet med Barnkonventionen
- Stärka lokala Malmöbors egenmakt och öka möjligheterna att påverka i frågor som rör området och dess utveckling

Sammanfattning av 2024 års verksamhet

För 2024 rapporteras att 428 aktiviteter genomförts av verksamheter som organiserats genom Kraftsamling Herrgården. Aktiviteterna omfattar 935 deltagare (unika individer), varav 595 varit barn och unga och resterande 340 vuxna/vårdnadshavare. Sett till den verksamhet som organiseras i Vänskapshuset är en majoritet av deltagarna regelbundna besökare; drygt hälften (53 procent) kommer 1–2 dagar i veckan och 17 procent kommer oftare än så. Barn i 8–12-årsåldern utgör de mest frekventa besökarna, medan barn och unga som är 13 år och äldre besöker Vänskapshuset något mer sällan.

Under 2024 har fokus legat på nedanstående fyra områden (för en mer detaljerad redovisning hänvisas till den bifogade verksamhetsrapporten):

En långsiktig närvaro, samverkan och samordning med fokus på områdesutveckling

Partnerskapet syftar till att bygga tillitsfulla relationer och skapa förutsättningar för att testa nya tvärssektoriella lösningar på olika problem. Det görs till exempel genom att stärka befintliga forum och skapa nya forum för att aktörer ska kunna dela kunskap och resurser mellan varandra. Genom att knyta till sig aktörer och nyckelpersoner i området och i Malmö stad arbetar Kraftsamling Herrgården för att säkerställa att dess insatser är relevanta och går i takt med föränderliga omständigheter.

Stöd för lokal organisering och egenmakt

Partnerskapet arbetar för att stötta lokal organisering och egenmakt bland Malmöborna i Herrgården, vilket syftar till att ge dem en starkare röst och möjlighet att representera sig själva i olika frågor som rör områdets utveckling. Partnerskapet arbetar aktivt för att säkerställa att all verksamhet som bedrivs inom ramen för partnerskapet grundar sig i faktiska behov hos boende i området. Under 2024 har kraftsamlingen bland annat fungerat som en plattform för:

- Föreningen En frisk generation - Arbetar med fysisk aktivitet för barn och unga. Sedan 2024 driver föreningen konceptet ”Stora Systrar” som är ett aktivitetskoncept där utbildade kvinnliga ledare organiserar fysiska aktiviteter för unga tjejer i åldrarna 15–20 år. Målet är dessa tjejer i sin tur ska kunna leda aktivitetsgrupper för yngre deltagare (9–12 år). Föreningen engagerar även mammor i verksamheten, vilket har konstaterats vara en framgångsfaktor för tjejernas deltagande. En frisk generation har också ingått som en självklar del i flera av Kraftsamling Herrgårdens övriga aktiviteter i Vänskapshuset.
- Kulturföreningen Nabta - Bedriver en förälder- och ungdomsgrupp med syftet att föräldrar ska få redskap att lära ut sitt modersmål till sina ungdomar, vilka i förlängningen ämnas kunna sprida kunskaper vidare till yngre syskon.
- Föreningen ZigZag - Anordnar föreningsmöten som syftar till att ge unga en plats för personlig utveckling, utveckling av ledarskap och stärkt inflytande i samhället. Föreningen har engagerat ungdomar att hålla aktiviteter för barn mellan 6–12 år. ZigZag är även delaktig i andra evenemang och event som arrangeras inom ramen för partnerskapet.
- Rädda Barnen – Arrangera olika aktiviteter som Killforum, Tjejforum, Föräldraforum, Individstöd, Öppet hus, sommarjobbssatsningar samt Jämställdhetsprojektet.
- Tillsammans i förening – Har samordnat Bästa sommaren (vilket finansierat separat av fritidsnämnden) och arrangerat veckovisa aktiviteter i Vänskapshuset med medel från Kraftsamlingen.

Mötesplatsutveckling

Sedan 2019 har Kraftsamling Herrgården ansvar för att utveckla innehållet i lokalen Vänskapshuset (tidigare kallat Varda). Vänskapshuset är en behovsdriven utvecklingsnod mitt i Herrgården och fungerar som en plattform för boende i området där de får stöd att organisera och involvera sig i utvecklingsprocesser. Kraftsamlingen fortsätter också att stödja de aktörer som redan bedriver verksamhet i Vänskapshuset. Föreningar och lokala aktörer som bedriver verksamhet i linje med värdegrunden och arbetssätten för partnerskapet ges möjlighet att använda mötesplatsen utan kostnad.

Stöd till barn och ungas utveckling och fritid

Inom ramen för partnerskapet har årligen ”Bästa sommaren” bedrivits, vilket är en sommarlovsverksamhet som erbjuder aktiviteter riktade till barn i Rosengård med syftet att skapa en meningsfull, rolig och trygg sommar för barn och föräldrar. Målgruppen är främst barn mellan 7–13 år men både yngre (i vuxen eller syskons sällskap) och äldre är välkomna. Under sommaren 2024 deltog 2432 barn (1452 pojkar och 980 flickor).

Samordning och ledare har finansierats av fritidsnämnden och genomförts av Tillsammans i Förening (TiF). Utmaningar kring samordningen mellan Tillsammans i förening och andra föreningar som ingått i Bästa sommaren 2024 har varit föremål för diskussion mellan parterna under hösten 2024, vilket beskrivs närmare i en rapport Tillsammans i förening sammanställt (se ärendet FRI-2024-2244). Under 2025 har föreningen valt att kliva av partnerskapet och avsagt sig ansvaret för genomförandet av Bästa sommaren 2025. I skrivande stund förs dialog mellan fritidsförvaltningen och Rädda Barnen kring hur dessa förändrade omständigheter bäst ska hanteras framåt. Parterna i överenskommelsen har bekräftat att Tillsammans i förening utträtt ur Kraftsamling Herrgården. Föreningen har inga åtaganden inom kraftsamlingen 2025 och inte heller några återstående krav från 2024.

Under 2024 stod personal från Tillsammans i Förening för det övergripande planeringen och ansvaret på plats i Vänskapsparken. Aktiviteterna har haft en stor bredd och omfattat bland annat sportaktiviteter som fotboll, basket, dans och tennis, men även skapande aktiviteter som ansiktsmålning, pärlplattor, rita med gatukritor, konstruera armband och kransar. Inom ramen för Bästa sommaren har också sociala aktiviteter som kortspel, lekar, lässtunder, promenader och grillkvällar organiserats. I Rädda Barnens regi har Bästa sommaren erbjudit daglig frukost, vilket varit ett uppskattat inslag.

Arbetet med Bästa sommaren 2024 har involverat flera aktörer; Tillsammans i Förening, FC Rosengård, Malbas, Malmö Kulturskola, Somaliska Freds, Idrott Utan Gränser, Malmö Sommarscen, Rädda Barnen, Yalla Trappan, ZigZag Förening, Allas lika värde, Malmö Floorball Club, En Frisk Generation, Drömmarnas hus och Meis. Svenska Kyrkan och Rädda Barnen har varit en sponsrande aktör utifrån ekonomi.

Under resten av 2024 fungerar Vänskapshuset som ett komplement till Bästa sommaren genom att erbjuda verksamheter med trygga vuxna att vända sig till. Partnerskapet arbetar för att bredda utbudet av tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter i Herrgården, inklusive barnverksamhet, lovaktiviteter, hemspråksutveckling samt olika evenemang. I sin återrapportering pekar man även på att man vill utveckla arbetet med barn och unga genom att erbjuda stöd kring studier, entreprenörskap och arbete.

Fler exempel på genomförda aktiviteter 2024

- Eidfestival
- Julfest
- Samverkansgrupp medborgarservice
- Skollovsaktiviteter (utöver Bästa sommaren)
- Läxhjälp

- ZigZag har haft sina planerings- och ambassadörsträffar på mötesplatsen
- Koppla samman hyresvärdar och hyresgäster genom förenklad kommunikation
- Lokala beredskapsgruppen
- Föräldrakurs genom Malmö stad
- Erfarenhetsutbyte med Malmö universitet
- Erbjudit mötesplatsen för andra sammanhang och grupper
- Presenterat Kraftsamling Herrgården på konferensen "Växa hållbart" 16 april 2024. Konferensen organiserades under paraplyet "Mötesplats social hållbarhet" och arrangerades av Folkhälsomyndigheten och SKR med stöd av Malmö stad

Under 2024 har Räd Barnen också utvecklat ett krishanteringsstöd riktat till barn för att hantera olika former av social oro. Ett område som står i fokus för detta stöd är Rosengård. Inom ramen för Räd Barnens barnkrisstöd har personer med god lokal kännedom rekryterats och utbildats för att med kort varsel kunna rycka ut vid krissituationer. Vänskapshuset används som utgångspunkt för verksamheten, vilken bland annat inkluderar samtalsstöd, aktiviteter för barn och metoden Unite. Metoden bygger på att psykologer utbildar trygga vuxna runt barnen i coping-strategier relaterat till stress, oro och rädsla.

Uppföljning

I samband med återrapporteringen av 2022 års verksamhet (STK-2023-268) inom partnerskapet uppmanade stadskontoret parterna i Kraftsamling Herrgården att ta fram ett sätt att jobba med effektmätning av de insatser man gör. Denna fråga har parterna arbetat vidare med under 2023 och 2024, vilket utmynnat i ett effektmätningssramverk som syftar till att synliggöra Kraftsamling Herrgårdens förväntade resultatkedjor och vad resultaten mäts emot (se bilaga). Ramverket kommer även fortsättningsvis att ligga till grund för uppföljningen av verksamheten.

"Mina svar" är ett verktyg vilket legat till grund för att följa upp verksamheten. Inom Räd Barnen har det på nationell nivå konstaterats att tillförlitligheten i verktyget varit bristfällig, vilket föranlett att beslut fattats om att verktyget ska avvecklas. Räd Barnen tittar nu på andra alternativ till uppföljningsverktyg, vilket innebär att man kommer behöva göra revideringar av effektmätningssramverket.

Under januari 2025 genomfördes även en brukarundersökning (enkät) rörande hur deltagarna uppfattar mötesplatsen Vänskapshuset. Deltagande i enkäten var frivilligt och den vände sig till barn och unga som regelbundet deltar i gruppaktiviteter på mötesplatsen och som varit aktiva i minst en termin. Enkäten visade bland annat på att de främst skälen att respondenterna söker sig till mötesplatsen är för att de upplever att aktivisterna är roliga och vill delta samt för att de följer med barn, syskon, vänner och

familjemedlemmar. Enkäten visade också på att en bred majoritet av de svarande rapporterar att de känner sig trygga på mötesplatsen, att de trivs bra i gruppen och vågar göra sin röst hörd. En stor andel av de svarande uppger att de rör sig oftare och att de har fått en mer meningsfull fritid tack vare aktiviteterna på Vänskapshuset. Då svarsfrekvensen på enkäten är låg kan inte resultaten tolkas som representativa för samtliga deltagare.

I syfte att fördjupa kunskapen om hur Herrgården och Rosengård utvecklats över tid sammanställde partnerskapet i samband med återrapporteringen av 2023 års verksamhet en statistisk tillbakablick för åren 2013–2022. Sammanställningen bifogas även till detta ärende och bygger på demografiska data och på data som insamlats genom Folkhälsoenkät Skåne.

Ekonomisk redovisning

Genom att anta förslag om förlängningsavtal för det idéburna offentliga partnerskapet för Kraftsamling Herrgården (STK-2021-567) beviljade kommunstyrelsen den 6 december 2023 (§ 342) Rädda Barnen 790 000 kronor för 2024. Efter dialog med stadskontoret har Rädda barnen också fått godkänt att kunna använda överskottsmedel från 2023. Överskottet uppstod till följd av en vakans 2023 och uppgick till 258 024 kronor. Detta har spenderats som en utökning av befintliga budgetposter inom ramen för partnerskapet.

Beviljade medel för 2024 (via KS 231206 § 342)	Budget	Utfall	Avvikelse
Lönekostnader	643 500	672 170	-28 670
Verksamhetskostnader	75 000	48 180	26 820
OH-kostnader	71 500	71 613	-113
Summa	790 000	791 963	-1 962

Överskott av beviljade medel för 2023* (via KS 210818 § 274)	Budget	Utfall	Avvikelse
Lönekostnader	258 024	258 024	0
Underskott 2024	0	1 962	-1 962
Summa	258 024	259 986	-1 962

* Stadskontoret beviljade Rädda Barnen möjlighet att få disponera överskottet från 2023 under 2024.

I samband med att delårsrapporten för Malmö stad 2023 (STK-2023-278) antogs beslutade kommunfullmäktige den 1 november 2023 (§194) att tilldela ett antal nämnder medel med syfte att stärka Malmös föreningars och civilsamhälles arbete med att stärka den sociala sammanhållningen samt lindra effekterna av den ekonomiska krisen i staden. Det innebar bland annat att kommunstyrelsen tilldelades 14 miljoner kronor och fritidsnämnden 7 miljoner kronor att fördela till föreningar och civilsamhällesaktörer.

Fördelningen av de delar av ovanstående medel som rörde fritidsnämnden (FRN 231214 § 191) hanterades inom ramen för ärendet ”Stärka arbetet för en jämlik fritid” (FRI-2023-2147). Genom att fritidsnämnden beviljade fritidsförvaltningens förslag till fördelning av medel fick Rädda Barnen 1 miljon kronor i syfte att arbeta med att stärka sociala sammanhang för barn och unga, något som innefattade tre olika verksamheter; Kraftsamling Herrgården, DOIT och Unga Ledare. Tabellen nedan visar den totala budgeten för de tre verksamheterna, där kolumnen längst till höger redogör för utfallet av de delar av medlen som använts inom Kraftsamling Herrgården 2024. Genom stödet har Rädda Barnen under perioden juli-december 2024 kunnat utöka tjänstgöringsgraden för både projektledare och processledare som verkar inom Kraftsamling Herrgården.

Beviljade medel för 2024– 2025 (via FRN 231214 § 191)	Budget 2024–2025	Utfall 2024	Varav utfall Kraftsamling Herrgården 2024
Lönekostnader	755 000	567 774	294 821
Verksamhetskostnader	145 000	96 563	86 866
OH-kostnader	100 000	73 808	42 405
Summa	1 000 000	738 145	424 093

Rädda Barnen blev också tilldelade medel via den pott på 14 miljoner kronor som kommunstyrelsen tilldelades genom kommunfullmäktiges beslut ovan den 1 november 2023 (§ 194). Genom beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 15 januari 2024 (§ 16) fick Rädda Barnen ett sammanlagt belopp om 5 210 500 kronor baserat på IOP-avtalen för Kraftsamling Herrgården (2 591 500 kr) och Jämlik Hälsa Lindängen (2 619 000 kr), vilka får disponeras under 2024 och 2025. I enlighet med instruktion i ärendet (STK-2023-1718) ska förbrukningen av dessa medel återspeglas i samband med att 2025 års verksamhet inom Kraftsamling Herrgården återspeglas. I tjänsteskrivelsen till ärendet framgår hur de extra medlen får användas respektive inte får användas. Här uttrycks bland annat att de extra medlen inte får användas till verksamhet som nämnden (det vill säga kommunstyrelsen) inte har beviljat bidrag eller stöd till eller verksamhet i organisationen (i detta fall Rädda Barnen) som faller inom annan nämnd eller myndighets ansvarsområde. Detta innebär i praktiken att de medlen som beviljats till Rädda Barnen får användas inom IOP Kraftsamling Herrgården och IOP Jämlik Hälsa Lindängen.

Utöver kommunstyrelsens finansiering bidrar även kulturnämnden och fritidsnämnden till Kraftsamling Herrgården. Kulturnämnden ansvarar för hyreskontraktet och driften av Vänskapshuset och för dialog med fastighetsägarna kring hyran. Kulturnämnden arbetar också aktivt för att öka tillgången till kultur i Herrgården och deltar genom sin förvaltning i samordningsfunktionen. Fritidsnämnden har finansierat samordning och ledare till Bästa Sommaren och nämnden deltar även i planeringsarbetet.

Stadskontorets bedömning

Det idéburna offentliga partnerskapet för Kraftsamling Herrgården är den första överenskommelsen där flera av Malmö stads nämnder gått in som avtalsparter. Detta ger en grund för att ta sig an olika delar av de utmaningar som finns för de boende i Herrgården. Partnerskapet ger utrymme för strategisk dialog mellan Malmö stad, idéburna organisationer och Malmö universitet rörande hur komplexa samhällsutmaningar kan angripas från flera håll och i samverkan mellan olika aktörer. Stadskontoret bedömer att Kraftsamling Herrgården har en positiv inverkan för de boende i området både på kort och lång sikt.

Det nuvarande IOP-avtalet sträcker sig till sista december 2025, vilket föranlett att Rädda Barnen och stadskontoret initierat en diskussion kring möjligheterna för ett nytt avtal. Omständigheterna idag är inte de som gällde då nuvarande avtals ingick, bland annat genom att Tillsammans i förening valt att lämna samarbetet och att staden initierat ett omfattande arbete med områdesutveckling. Genom beslut i kommunfullmäktige den 26 september 2024 (§189) har Malmö stad inlett ett arbete kring lokal utveckling och kraftsamlande insatser (STK-2023-137). Kraftsamling Herrgården utgör ett exempel på hur områdesutveckling kan fungera i praktiken, vilket i sin tur kan

inspirera till liknande arbetssätt även i andra områden, samt låta sig inspireras av andra initiativ och arbetssätt kopplat till områdesutveckling. Avslutningsvis bedömer stadskontoret att fritidsnämnden och dess förvaltning, utifrån deras funktion som samordnare kring arbetet med lokal utveckling, bör inkluderas framöver.

Stadskontoret ser positivt på att Kraftsamling Herrgården tagit fram ett effektramverk och uttrycker en vilja att vidareutveckla och uppdatera detta under 2025. Stadskontoret efterfrågar att partnerskapet vidareutvecklar och konkretiserar arbetet med uppföljning och effektmätning avseende effekter på kort, medellång och lång sikt. Det bedöms angeläget att de metoder, verktyg och indikatorer som tillämpas för att följa arbetet inom Kraftsamling Herrgården ska vara långsiktiga och robusta för att möjliggöra längre tidsserier. Stadskontoret uppmanar också partnerskapet att arbeta att uppföljning som görs genom enkäter håller en god svarsfrekvens, för att säkerställa att underlaget ska vara representativt.

Utifrån vad stadskontoret kan bedöma har Kraftsamling Herrgården 2024 bedrivit sitt arbete i enlighet med upprättat IOP-avtal och föreslår därav kommunstyrelsen att godkänna rapporteringen och lägga den till handlingarna.

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare
Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör